

INFORMATII UTILE SI INTREBARI FRECVENTE DESPRE ANTRAX

Denumiri populare si alte denumiri

Buba neagra, dalac, carbune extern, carbune intern

Ce este antraxul?

Antraxul este o boala infectioasa acuta cauzata de sporii produsi de bacteria numita *Bacillus anthracis*.

Cel mai frecvent, antraxul apare la animale vertebrate salbatice si domestice erbivore (bovine, ovine, caprine), dar poate sa apara, de asemenea, accidental si la oameni, atunci cand acestia vin in contact cu animalele infectate sau tesuturi de la animale infectate cu antrax.

Cat de des intalnit este antraxul si cum ne putem imbolnavi?

Antraxul este cel mai frecvent intalnit in regiunile agricole, acolo unde sunt animale. Atunci cand antraxul afecteaza oamenii, aceasta este, de obicei din cauza unei expuneri profesionale (zootehnisti, vanatori, crescatori de animale, veterinari etc.).

Cum se transmite antraxul?

Antraxul se poate transmite pe urmatoarele cai:

- **Cale cutanata** prin contact cu animalul bolnav de antrax sau prin manipularea produselor provenite de la animale infectate deoarece sporii de *B. anthracis* pot trai mai multi ani in produsele animalelor afectate de antrax (fire de par, de lana sau pielea uscata). Antraxul cutanat este forma cea mai frecvent intalnita de antrax.
- **Cale respiratorie** prin inhalarea aerosolilor care contin spori de *B. anthracis* generati in timpul prelucrarii parului de animale, in special cel de capra (industria lanii si a blanurilor), determinand antraxul respirator.
- **Cale digestiva** prin consumul de carne provenita de la animale infectate (antrax gastrointestinal).

Care sunt simptomele?

Simptomele bolii variaza in functie de modul de transmitere si apar de obicei dupa o perioada de incubatie de 2-7 zile.

Antraxul cutanat: Infectia pielii incepe cu o leziune reliefata care seamana cu o muscatura de insecta, in 1-2 zile apar vezicule si apoi un ulcer nedureros, de obicei 1-3 cm in diametru, cu o zona necrotica caracteristica, de culoare neagra, in centru. Poate aparea edemul sau umflarea tesuturilor din jur si a ganglionilor limfatici din zona adiacenta. Decesele sunt rare daca se aplica un tratament antimicrobian adecvat si la timp.

Antrax respirator (de inhalatie): Simptomele initiale pot semana cu o raceala obisnuita. Dupa mai multe zile, simptomele pot duce la probleme respiratorii grave si soc. Antraxul

respirator este de obicei fatal si chiar in cazul unei terapii agresive cu antibiotice si de sustinere, 45% din cazuri pot fi fatale.

Antrax gastrointestinal: se caracterizeaza printr-o inflamatie acuta a tractului intestinal aparuta in urma consumului de carne contaminata cu spori de antrax. Primele semne includ greata, pierderea poftei de mancare, varsaturi, febra, urmate de dureri abdominale, varsaturi sanguinolente si diaree severa. Simptomele pot include, de asemenea, leziuni si dureri in gat, dificultate la inghitire, umflarea marcata a gatului si a ganglionilor limfatici regionali. Majoritatea cazurilor (25%-60%) se soldeaza cu deces.

Antrax meningian: manifestat prin meningita cu lichid cefalorahidian hemoragic, poate insoti forma cutanata (carbunele extern), evolueaza rapid spre deces.

Cum este diagnosticat antraxul?

Antraxul este diagnosticat prin cultura si izolarea bacteriei *B. anthracis*, prin detectarea ADN-ului bacterian sau antigenelor, sau prin masurarea anticorpilor specifici in sangele persoanelor suspecte. Bacteriile pot fi cultivate din sange, leziuni ale pielii, secretii respiratorii, lichid cefalorahidian sau din alte tesuturi afectate, inainte de inceperea tratamentului cu antibiotice.

Exista o modalitate de a preveni infectia la om?

In tarile in care antraxul este frecvent la animale si nivelurile de vaccinare a efectivelor de animale sunt mici, oamenii trebuie sa evite contactul cu animalele si produsele de origine animala, precum si consumul de carne provenita de la animale care nu a fost corect sacrificate sau nu a fost suficient preparata termic.

Exista vaccin?

Da. Exista vaccin carbunos, insa vaccinoprofilaxia se practica numai in situatii deosebite de expunere la risc major profesional din domeniul zootehnic ((zootehnisti, vanatori, crescatori de animale, veterinari) sau din domeniul militar.

De asemenea, pentru prevenirea antraxului la animale, exista vaccin carbunos. Se recomanda vaccinarea anuala a animalelor erbivore detinute (septel, cireada, ciurda etc).

Exista un tratament pentru antrax?

Da. Pentru a fi eficient, tratamentul trebuie initiat cat mai devreme. Medicii pot prescrie antibiotice eficiente.

Boala poate fi fatala daca este lasata netratata.

Ce facem in cazul aparitiei unui caz la om?

Dupa contactul cu un animal suspect/ bolnav de antrax, la aparitia semnelor si simptomelor, de mai sus, se va solicita consult medical, fara a traumatiza leziunile existente.

Atunci cand un caz se prezinta la medicul de familie, medicul va redirectiona cazul catre un serviciu de boli infectioase pentru investigare si tratament si va anunta Directia de Sanatate Publica.

Medicul de familie va participa la monitorizarea starii de sanatate a persoanelor expuse dintr-un focar. Persoanele expuse asimptomatice si persoanele care au venit in contact cu cazul suspect/probabil/confirmit vor fi consultate, inainte de a primi chimioprofilaxie.

In cazul contactului cu un animal bolnav se impune:

- spalarea temeinica a mainilor cu apa si sapun,
- anuntarea medicului veterinar si a Directiei Sanitare Veterinare.

In cazul unui animal suspect de antrax, este interzis:

- vinderea animalului,
- sacrificarea animalului,
- consumarea carnii/maruntaielor si produselor lactate ,
- oferirea spre consum public a produselor de la acest animal,
- recoltarea si prelucrarea lanii si a pieilor,
- hranirea altor animale (caini de paza, pisici, porci) cu carne/ramasite/maruntaie,

De la animalele gasite moarte (fara a sti daca au sau nu antrax) nu se vor preleva produse (lana, piele, carne). Nu se va muta animalul mort. Se prefera incinerarea acestora in locul ingroparii.

Surse:

CDC

Heymann, Manual de management al bolilor transmisibile

Bocsan, Epidemiologia practica pentru medicii de familie

Magureanu, Practica epidemiologica in bolile transmisibile